

J A A R S T U K K E N 2 0 2 0

Programma

9

E C O N O M I E

Portefeuillehouder: *M.T.A. Hegger*

Inleiding

De economische – en toeristische – ontwikkeling van Purmerend vereist een gezamenlijke inspanning van marktpartijen en gemeente. De rol van de gemeente is vooral het stimuleren en faciliteren van de stedelijke economie (inclusief het toerisme) zodat Purmerenders in hun eigen stad kunnen werken en vertoeven en bezoekers van de stad kunnen genieten. We willen dit via twee sporen mogelijk maken. Allereerst door het ondersteunen van het bedrijfsleven bij het uitvoeren van concrete plannen en projecten. Ten tweede door het versterken en stimuleren van de lokale en regionale economie, door actief op zoek te gaan naar kansen en het scheppen van de randvoorwaarden om die kansen te benutten. In dat kader gaan we zo veel mogelijk op zoek naar initiatieven die (reeds) door ondernemers zijn of worden opgepakt.

Wat willen we bereiken

De gemeente richt zich primair op de versterking en stimulering van de stedelijke en regionale economie. We zetten in op een goed vestigingsklimaat voor winkels, kantoren, bedrijven en instellingen. De bedrijventerreinen, kantoorlocaties en overige vestigingsmilieus blijven kwalitatief hoogwaardig en goed bereikbaar.

De contacten van de gemeente met ondernemers zijn goed en dragen bij aan het realiseren van nieuwe initiatieven en plannen voor en in Purmerend. Ook startende ondernemers en ZZP'ers vinden voldoende ondersteuning om hun bedrijf op te zetten of uit te bouwen. We stellen ons pro-actief op en zoeken contact met de ondernemers over uitdagingen op het gebied van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de energietransitie en de circulaire economie zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan het bewerkstelligen van deze uitdagingen.

Er is sprake van een toename van het aantal toeristen in/naar Purmerend en daarmee van de bestedingen in de stad (onder meer detailhandel en horeca). Toeristen kunnen meer dagen in de stad of directe regio verblijven. De toeristische informatievoorziening en promotie (van Bureau Toerisme Laag Holland) leidt ertoe dat de toeristen zoveel mogelijk in Purmerend en regio verblijven, aldaar bezienswaardigheden bezoeken en diverse sportieve en culturele activiteiten kunnen ondernemen.

Purmerend weet zich bij bewoners, bezoekers en ondernemers onder de noemer van 'Waterlands Goed' meer en meer te profileren als een stad met een divers en aantrekkelijk aanbod aan woningen, voorzieningen en werkgelegenheid.

De regionale samenwerking op economische zaken (en toerisme) met de directe regio - Zaanstreek-Waterland - en de Metropoolregio Amsterdam zorgt voor de gewenste afstemming en coördinatie van de economische ontwikkelingen, de werklocaties en het toerisme.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 9.1 Economie

De gemeente richt zich primair op de versterking en stimulering van de stedelijke en regionale economie. We zetten in op een goed vestigingsklimaat voor winkels, kantoren, bedrijven en instellingen. De bedrijventerreinen, kantoorlocaties en overige vestigingsmilieus blijven kwalitatief hoogwaardig en goed bereikbaar.

De contacten van de gemeente met ondernemers zijn goed en dragen bij aan het realiseren van nieuwe initiatieven en plannen voor en in Purmerend. Ook startende ondernemers en ZZP'ers vinden voldoende ondersteuning om hun bedrijf op te zetten of uit te bouwen. We stellen ons pro-actief op en zoeken - ook in crisistijd - contact met de ondernemers over uitdagingen op het gebied van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de energietransitie en de circulaire economie zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan het bewerkstelligen van deze uitdagingen.

Er is sprake van een toename van het aantal toeristen in/naar Purmerend en daarmee van de bestedingen in de stad (onder meer detailhandel en horeca). Toeristen kunnen meer dagen in de stad of directe regio verblijven. De toeristische informatievoorziening en promotie (van Bureau Toerisme Laag Holland) leidt ertoe dat de toeristen zoveel mogelijk in Purmerend en regio verblijven, aldaar bezienswaardigheden bezoeken en diverse sportieve en culturele activiteiten kunnen ondernemen, al zal dat tijdens en na de crisis binnen de vastgestelde maatregelen moeten plaatsvinden.

Purmerend weet zich bij bewoners, bezoekers en ondernemers meer en meer te profileren als een stad met een divers en aantrekkelijk aanbod aan woningen, voorzieningen en werkgelegenheid.

De regionale samenwerking op economische zaken (en toerisme) met de directe regio (Zaanstreek-Waterland) en de Metropoolregio Amsterdam zorgt voor de gewenste afstemming en coördinatie van de economische ontwikkelingen, de werklocaties en het toerisme.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Bij het formuleren van 'wat hebben we daarvoor gedaan' in de begroting van 2020 is geen rekening gehouden met de effecten die de coronacrisis op de stedelijke en regionale economie hebben (gehad). In 2020 is veel tijd en capaciteit vrijgemaakt voor het ondersteunen van ondernemers in deze crisisperiode. Zo is er een ondernemersloket ingesteld, zijn er 1,5 meter coaches vanuit de gemeente ingezet, is de communicatie naar ondernemers geïntensiveerd (meer informatie op de gemeentelijke website en meer nieuwsbrieven) en zijn er specifieke gemeentelijke (compensatie) maatregelen voor ondernemers getroffen.
- De economische visie op Beemster en Purmerend (ter voorbereiding op de geplande herindeling per 1 januari 2022) is in concept gereed en zal in het eerste kwartaal van 2021 aan de gemeenteraden van Beemster en Purmerend ter besluitvorming worden voorgelegd.
- In 2020 is besloten om minder te investeren in het merk Purmerend Waterlands Goed omdat uit een evaluatie bleek dat Purmerenders zich onvoldoende in het merk herkenden. De geplande campagnes zijn geannuleerd. Daarnaast zijn veel activiteiten en evenementen en de daaraan gekoppelde campagnes niet doorgegaan. In plaats daarvan is met stadspromotie ingezet op het ondersteunen van lokale ondernemers in tijden van corona (koop lokaal en Purmerend winkelstad) en het tot stand brengen en etaleren van de prachtige sociale verbindingen in de stad in tijden van corona (aandacht voor elkaar). Het bedrag, dat in 2020 niet is geïnvesteerd, zal worden ingezet in de ontwikkeling en uitwerking van een strategie 2.0 in lijn met het programma Purmerend 2040 en de economische visie.
- De eerste contouren van een lokaal portaal voor aanbestedingen waarin informatie over lokale en regionale bedrijven is opgenomen en die door de gemeente kan worden gebruikt voor inkoop- en aanbestedingstrajecten zijn gereed. Op basis hiervan wordt nader bezien welk bedrijf een dergelijk lokaal portaal zou kunnen leveren.
- Het vergroten en zichtbaar maken van het aanbod op het gebied van watertoerisme (door onder meer sloepen-verhuur en passagierstochten over het water mogelijk te maken en waterevenementen te organiseren) heeft in 2020 - vanwege de crisis - beperkt kunnen plaatsvinden. Wel is in 2020 een ondernemer in Purmerend met

sloepenverhuur gestart en heeft de deelregio Zaanstreek-Waterland opdracht gegeven voor het opstellen van een visie en actieplan met betrekking tot waterrecreatie en -toerisme.

- Vanwege de crisis zijn er bij de gemeente geen voorstellen van bedrijven en ontwikkelaars voor het vestigen van verblijfsaccommodaties (hotels, B&B's, camperplaatsen en eventueel camping) ingediend. Wel wordt met de landelijke kampeerautovereniging onderzocht of en hoe de bestaande mogelijkheden voor campers in Purmerend en Beemster kunnen worden uitgebreid. In de crisis is de verkoop van campers aanmerkelijk gestegen. Tevens is opdracht gegeven tot een nader onderzoek naar de beschikbare marktruimte voor hotels. De resultaten van dit onderzoek zullen onder meer dienen als onderbouwing van het verzoek tot vestiging van een hotel in de Kom A7.
- De weekmarkten in Purmerend hebben in de crisisperiode beperkt kunnen doordraaien. Toch was ook op deze markten sprake van vraaguitval. Er is dan ook geen onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een publieks-aantrekkende voorziening die het toeristisch product 'Purmerend' zou kunnen versterken.
- Het aanjagen van de onderlinge samenwerking met bedrijven over het ontwikkelen van (nieuwe) arrangementen bedoeld voor toeristen die de stad en de directe omgeving bezoeken, is weliswaar opgestart maar niet uitgevoerd omdat er beperkingen golden voor het bezoek vanuit andere gebieden en voor bijeenkomsten van grote(re) groepen mensen.
- Samen met Bureau Toerisme Laag-Holland is gestart met het faciliteren van de professionalisering van de VVV's in de regio Laag-Holland.
- De regionale samenwerking in Zaanstreek-Waterland is in het afgelopen jaar fors geïntensiveerd met als doel om de onderlinge afstemming over de aanpak van de (economische) crisis te versterken. Het actieplan, dat eind 2020 is vastgesteld, is dan ook mede gericht op het uitwerken en uitvoeren van acties die bijdragen aan het (blijven) stimuleren van de regionale economie tijdens en na de crisis.
- Op 1 maart 2020 is het regionaal startersloket Zaanstreek-Waterland geoperationaliseerd. Dit digitale loket voorziet in een informatiebehoefte van startende ondernemers en ZZP'ers. In de crisissituatie is deze behoefte verder toegenomen. De bedoeling is om de dienstverlening van het startersloket in 2021 uit te breiden en daarmee ondernemers te steunen die hun bedrijf tijdens en na deze crisis op enigerlei wijze willen voortzetten.
- In 2020 is een start gemaakt met het opstellen van een regionale detailhandelsvisie Zaanstreek-Waterland, welke in 2021 gereed zal zijn.
- Het inspelen op de behoeftes van de ondernemers met betrekking tot het verkrijgen van voldoende gekwalificeerd personeel (door samen met de ondernemers en de onderwijsinstellingen specifieke projecten te realiseren zoals het opzetten van een doorlopende leerlijn voor ICT, het ontwikkelen van specifieke opleidingen in de bouw en de zorg en het organiseren van een beurs/markt waar leerlingen en ouders kennis kunnen nemen van diverse beroepen) is in 2020 doorgezet waarbij vooral is ingezet op de onderlinge uitwisseling van personeel tussen sectoren, die in de crisisperiode niet open konden of met vraaguitval te maken hadden zoals de horeca en de retail, en sectoren, die wel konden blijven doordraaien zoals de zorg. Voor dit doel is extra mankracht bij het WSP Zaanstreek-Waterland beschikbaar gesteld.
- De ICT- esports- gaming- en techcampus in Purmerend (op de Koog) is gerealiseerd maar kon vanwege de crisis niet continu open blijven. Toch zijn op de campus wel initiatieven tot stand gebracht die binnen de coronaregels wel mogelijk bleken te zijn.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande evenementen in Purmerend is in 2020 niet opgepakt omdat in een groot deel van dit jaar evenementen niet konden worden uitgevoerd.
- Grootschalige evenementen zoals Kom in de Bedrijvendag (voortzetting van Purmerend Werkt), Purmerend onder Stoom, solarbotenraces en 75-jaar bevrijding konden in 2020 niet plaatsvinden. Een aantal van deze evenementen is wel in afgeslankte vorm georganiseerd.
- Het ondersteunen van en bijdragen aan een optimale samenwerking tussen ondernemers onderling, waarmee private investeringen en initiatieven in de stad worden gestimuleerd, is binnen de mogelijkheden wel zo veel mogelijk opgepakt. Daarbij heeft de aandacht zich vooral gericht op projecten en acties zoals het stimuleren van de digitalisering in specifieke sectoren zoals retail en zorg en van de circulaire economie zoals het samen met Edam-Volendam opgestarte pilotproject houtbouw.

- De ruimtelijk-economische visie is in concept gereed. Onderzoeksgegevens en conclusies hieruit zullen worden doorvertaald in op te stellen visies en uitvoeringsagenda's van de economische visie, te weten: herstel en transitie van de binnenstad, een visie op de wijkwinkelcentra en plinten, profilering van de bedrijventerreinen, programmering in het stationsgebied en gebiedsvisie voor De Koog. Op de ruimtelijk-economische visie zal op zichzelf geen besluitvorming of vaststelling van toepassing zijn.
- Het herijken van het terrassenbeleid is grotendeels afgerond en afgestemd met horeca-ondernemers in Purmerend en Beemster. Het beleid wordt in 2021 afgerond. Wel is, om de horeca te ondersteunen en veiligheid te optimaliseren, besloten tot een proef met beschotter winterterrassen.
- De ondernemers in de binnenstad hebben in het afgelopen jaar besloten niet te streven naar de oprichting van een BIZ voor de binnenstad. Prioriteiten in de binnenstad lagen veelal bij "overleven" met alle beperkingen en maatregelen. De ondernemers hebben ingeschat dat de slagingskans te laag was. Streven is in 2021 alsnog te komen tot een BIZ als de situatie met corona dit toelaat.
- In 2020 zijn besluiten genomen over voorstellen met betrekking tot versterken van de positie van de (week)markten in Purmerend. Deze voorstellen zullen in 2021 nader worden uitgewerkt in onder meer de marktverordening en de marktgeldverordening.
- Purmerend heeft in 2020 de Green Deal van de MRA over een emissieloze stadslogistiek (samen met direct betrokken ondernemers) ondertekend. De uitgangspunten zullen in komende jaren met betrokken ondernemers(organisaties) nader worden uitgewerkt en uitgevoerd.
- Purmerend heeft samen met Edam-Volendam de Green Deal MRA duurzaamheid ondertekend en in dit kader uitgesproken dat er samen met onderwijsinstellingen, bedrijfsleven, Staatsbosbeheer en projectontwikkelaars wordt gewerkt aan het realiseren van een pilotproject houtbouw.

Bestuurlijke producten 2020

Bestuurlijk product	2020	Kwartaal
Economische visie Beemster-Purmerend	In concept gereed	

Wat heeft het gekost

PGR09	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	-1.533	-1.317	-1.248	-1.164	84
Baten	728	639	414	281	-132
Saldo	-804	-678	-835	-883	-48

Het programma Economie heeft per saldo een nadelige afwijking van € 48.000 . Dit komt door € 84.000 lagere lasten en € 132.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD ECONOMIE

BV091 Economie	Lasten	Baten
Kermis en evenementen		
Door de coronamaatregelen hebben de kermis en evenementenmarkten geen doorgang kunnen vinden. Hierdoor zijn er van de exploitanten geen staan- en liggelden, marktgelden en vergoedingen voor de te leveren energie ontvangen. In totaal gaat het hier om € 67.807 minder ontvangsten dan oorspronkelijk begroot.		-67
Totaal		-67

INVESTERINGEN

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Niet van toepassing		
Totaal		

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Kosten vervolgtraject markten	15	-
Totaal	15	-

Programma

10

BESTUUR EN CONCERN

Portefeuillehouder: D. Bijl

Inleiding

In het onderhavige programma staan de doelen en middelen van de raad en het college. Dit programma hangt samen met de paragraaf bedrijfsvoering. De onderdelen directie, de ondernemingsraad, control en frictieuitgaven maken onderdeel uit van het overzicht Overhead.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 10.1 Bestuur en concern

Het Purmerendse gemeentebestuur is betrokken, voorspelbaar, transparant en efficiënt als het gaat om het te voeren beleid en de daarbij horende prestaties. Bovendien wil de gemeente de toets van verantwoording doorstaan.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- In 2020 hebben de voorbereidingen voor de bestuurlijke fusie met de gemeente Beemster per 1-1-2022 veel aandacht gevraagd. Er is een projectorganisatie opgezet om de werkzaamheden te coördineren en te waarborgen dat die tijdig zijn afgerond.
- Als gevolg van de corona epidemie zijn veel vergaderingen online georganiseerd.

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Programmarekening met accountantsverslag	Jaarlijks	
Kadernota	Jaarlijks	
Tussenrapportage/begrotingsbijstelling	Jaarlijks	
Verantwoording over informatiebeveiliging (ENSIA)	Jaarlijks	
Sociaal jaarverslag	Jaarlijks	

Wat heeft het gekost

PGR10	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	-9.944	-9.909	-10.103	-10.288	-184
Baten	5.397	5.206	5.148	5.354	206
Saldo	-4.547	-4.703	-4.955	-4.933	22